

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ)

спеціальність	181 Харчові технології	обов'язковість дисципліни	Нормативна фахова
освітньо-наукова програма	Харчові технології	факультет	Факультет переробних і харчових виробництв
освітній рівень	Третій (доктор філософії)	кафедра	Хімії, біохімії, мікробіології та гігієни харчування

ВИКЛАДАЧ

Губський Сергій Михайлович

Вища освіта – спеціальність хімія, прикладна економіка
Науковий ступень – канд. хім. наук 02.00.04 – фізична хімія
Вчене звання – Доцент кафедри загальної та харчової хімії.
Досвід роботи – більше 16 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Автор 10 методичних розробок та вказівок для лабораторних робіт з хімічних дисциплін;
- Член American Chemical Society, США; член Royal Society of Chemistry, Великобританія.
- Член редакційної колегії наукового журналу International Journal of Food and Nutritional Sciences (IJFANS) (Medknow (Wolters Kluwer), Індія); рецензент журналів: Journal of Food Measurement and Characterization і Food Analytical Methods (Springer Nature, США), Food Hydrocolloids for Health, Food Structure та Measurement: Food (Elsevier, Голандія); Food Science and Applied Biotechnology (Болгарія).
- Підвищення кваліфікації за програмою "Інструментальне забезпечення лабораторних досліджень" (90 год), 2022-2023 рр.
- Підвищення кваліфікації за програмою "Інформаційно-комунікаційні методи менеджменту в освіті" (120 год), 2019 р.
- Публікації у наукових виданнях, які включені по переліку фахових видань України, протягом останніх п'яти років – 8; Публікації у наукових виданнях, які індексовані наукометричною базою Scopus, протягом останніх п'яти років – 7; Публікації у наукових виданнях, які індексовані наукометричною базою Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років – 5; Публікації у наукових виданнях, які включені індексовані наукометричною базою Google Scholar, протягом останніх п'яти років - 55
- Учасник наукових і методичних конференцій, автор 3 патентів.

телефон	0503640334	електронна пошта	sergey.m.gubsky@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Zoom, Meet, Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	отримання комплексу теоретичних та практичних знань про сучасні інструментальні методи дослідження для об'єктивної оцінки якості та безпечності харчової сировини і продуктів шляхом комплексного вивчення їх структури, складу та властивостей.
Формат	лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	критичний аналіз результатів власних досліджень у сфері харчових технологій (ЗК 1, ЗК 3, СК 1, СК 2, СК 5, РН 4, РН 5) / оцінювання на лабораторних заняттях;презентація та обговорювання результатів аналітичних досліджень за темою дисертаційної роботи (ЗК 1, СК 4, СК 6, РН 4, РН 5) / захист індивідуального науково-дослідного завдання/ оцінювання на лабораторних заняттях;здатність розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми у сфері виробництва харчових продуктів (згідно тематики дисертаційного дослідження) (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, СК 1, СК 2, СК 5, РН 4, РН 5) / оцінювання на лабораторних заняттях.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 14 годин лекції, 16 годин лабораторних робіт; самостійна робота 60 годин; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті
- ЗК3. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у харчових технологіях на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності
- СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, що формують нові знання у сфері харчових технологій та/або дотичних до них міждисциплінарних напрямках.
- СК2. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні продукти у сфері виробництва харчових продуктів та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, виявляти лідерство під час їх реалізації.
- СК4. Здатність критично аналізувати та оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку харчових технологій.
- СК5. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати задачі дослідницького характеру, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у харчовій промисловості.
- СК6. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти

Програмні результати навчання

- РН4. Планувати, організовувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження у сфері харчових технологій з використанням сучасних інструментів та обладнання, інформаційних технологій і програмного забезпечення.
- РН5. Мати передові концептуальні та методологічні знання, демонструвати дослідницькі навички у сфері харчових технологій та на межі предметних галузей, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень з метою отримання нових знань та/або здійснення інновацій на рівні сучасних світових досягнень науки і техніки

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Лекція 1	Загальні принципи аналізу. Огляд та класифікація методів дослідження харчової сировини і продуктів для здійснення наукових досліджень	Лабораторні роботи	Прийоми підготовки проб зразків для аналізу. Аналіз та статистична обробка експериментальних даних	Загальні принципи аналізу. Огляд та класифікація методів дослідження харчової сировини і продуктів для здійснення наукових досліджень. Гравіметрія, титриметричні методи. Оптичні методи аналізу. Колориметрія в дослідженні зовнішнього вигляду харчової продукції. Атомна спектроскопія в аналізі води. Особливості ЯМР-спектроскопії. Ідентифікації компонентів складних харчових систем методами мас-спектроскопії. Види хроматографії. Теоретичні основи розподілу складних харчових систем. Ексклюзивна та гель-хроматографії. Вольтамперометричні техніки аналізу харчових систем. Іон-селективна потенціометрія. Кондуктометричний метод аналізу харчових систем. Методи дослідження текстури та структурі харчових систем. Оптична мікроскопія та кореляційна спектроскопія в визначенні розмірів часток. Аналіз ізотерм адсорбції вологи та розрахунок модельних параметрів моно слою. Класифікація харчових систем за реологічними властивостями. Визначення граничної напруги зсуву емульсійних харчових систем.
Лекція 2	Методи сучасного хімічного аналізу	Лабораторна робота	Визначення вмісту вологи в зразках харчової продукції за допомоги аналізатора вологості Визначення складу та показників якості харчових продуктів рефрактометричним методом	
Лекція 3	Спектроскопічні техніки дослідження: атомна спектроскопія	Лабораторні роботи	Визначення складу та показників якості харчових продуктів полярометричним методом Визначення загального вмісту поліфенольних сполук методом Фоліна-Чекольтеу	
Лекція 4	Спектроскопічні техніки дослідження: молекулярна спектроскопія	Лабораторні роботи	Визначення загального вмісту антоціанів методом в зразках рослинної сировини спектроскопічним методом	
Лекція 5	Хроматографічні методи дослідження: газова та рідина хроматографія	Лабораторна робота	Колориметричні методи дослідження харчових систем Ідентифікація та кількісне визначення вмісту компонентів харчової системи за хроматограмою	
Лекція 6	Хроматографічні методи дослідження: ексклюзивна, гель, паперова. Тандемні техніки. Електрофорез	Лабораторна робота	Ідентифікація амінокислот і вуглеводів методами паперової та тонкошарової хроматографії	
Лекція 7	Електрохімічні методи дослідження	Лабораторні роботи	Визначення складу та кислотності харчових продуктів	

Самостійна робота

			потенціометричними методами	
Лекція 8	Спеціальні методи дослідження харчових систем. Частина 1	Лабораторна робота	Визначення концентрації аскорбінової кислоти в зразках харчової продукції методом гальваностатичної кулонометрії	
Лекція 9	Спеціальні методи дослідження харчових систем. Частина 2	Лабораторна робота	Визначення загальної антиоксидантної ємності харчових систем електрогенованим бромом	
Лекція 10	Методи дослідження структурно-механічних властивостей харчових продуктів	Лабораторна робота	Визначення активності води та розрахунок адсорбційних параметрів з ізотерми адсорбції вологи для кондитерських виробів	
			Визначення реологічних параметрів харчових систем методом ротаційної віскозиметрії	

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Черевко О. І. Методи контролю продукції тваринництва та рослинних жирів/ О. І. Черевко [та інші]. – Суми : Університетська книга, 2009. – 300 с.	Методичне забезпечення	1. Сучасні методи дослідження сировини та харчових продуктів» : Конспект лекцій / С.О. Самойленко, С.М. Губський. – Х. : ХДУХТ, 2019. – 73 с.
	2. Євлаш В. В. Експрес-методи дослідження безпечності та якості харчових продуктів : навчальний посібник / В. В. Євлаш, С. О. Самойленко, Н.О. Отрошко, І. А. Буряк. – Х. : ХДУХТ, 2016. – 335 с.		2. Інструментальні методи аналізу харчової продукції / укл.: А.В. Сачко, В.В. Дійчук, М.М. Воробець, О.В. Сема. –Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 80 с.
	3. Francis Rouessac and Annick Rouessac Chemical Analysis: Modern Instrumentation Methods and Techniques. – Chichester: John Wiley & Sons Ltd, 2004. – 575 p.		3. Губський С.М. Сучасні інструментальні методи досліджень: Візуальне супроводження лекцій для аспірантів освітній рівеня доктор філософії з харчових [Електронний ресурс]. – Харків : БТУ, 2022. – 554 с.
	4. Harris D.C. Quantitative Chemical Analysis. – New York: W. H. Freeman and Company, 2007. – 663 p.		
	5. Nielsen S.S. Food Analysis. – Cham: Springer, 2017 . – 649 p.		

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.